

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Náboženství - judaismus

Název školy	Gymnázium Zlín - Lesní čtvrť
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0484
Název projektu	Rozvoj žákovských kompetencí pro 21. století
Název šablony	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Název DUM	Náboženství - judaismus
Označení DUM	VY_32_INOVACE_13_1_01_15
Autor	Mgr. Jana Marčaníková
Datum	4.03.2013
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda
Vzdělávací obor	Zeměpis
Tematický okruh	Socioekonomická geografie světa
Ročník	3. ročník gymnázia

אנכי ה'

לא יהיה

לא תשא

זכור את

לא תרצה

לא תנאף

לא תגנב

לא תענה

ללא תרצה
Judaismus

אנכי ה' **לא יהיה**

označení víry židovského národa Izraele
(užíváno od 19.století)

לא תשא

dříve označován jako izraelská víra,
židovská víra, Mojžíšská víra

vznik a dějiny jsou spjaty s dějinami
Izraele a židovského národa

לא תענה

monoteistické abrahamovské náboženství

זכור את

לא תענה

לא תרצח

אנכי ה'

לא תנאף

לא יהיה

svatá kniha – Tóra (Boží zákon)
Israel – židovský stát (vznik 14. května
1948 (založen rozhodnutím OSN na území
britského protektorátu)

לא תגנב

לא תשא

לא תענה

זכור את

לא תרצח

iudaismus
לא תנאף
– náboženství
– základ křesťanství a islámu

לא תגנב

לא תענה

אנכי ה'

• židovství
לא יהיה
– kulturně-nábožensko-nacionálním soubor
– zahrnuje - historii, jazyk (hebrejšťina), zemi (státní útvar), liturgii, filozofii, umění, soubor etických zásad, náboženských praktik

זכור את

Symbols

לא תרצה

Davidova hvězda

לא תנאף

לא תשא

לא תענה

obr 1

אנכי ה

Menora

- sedmiramenný svícen,
(v chrámu hoří věčným
světlem)

לא יהיה

לא תשא

זכור את

obr 2

לא תרצה

אנכי ה'

תנאף

לא יה

תגנב

לא תש

תענה

זכור א

kipa (a.m.u.k.a)

tfilin – modlitební
řemínky

při modlitbě

obr 3

Synagoga

"židovský kostel,,
věřící se zde scházejí k
modlitbě, ke studiu i ke
společenským aktivitám
může se nacházet v
jakékoli budově (jedna
její strana musí být
orientována směrem
k Jeruzalému)
měla by ležet pod úrovní
země

synagoga Louňky

obr 4

לא תענה

זכור את

לא תרצה

אנכי ה'

לא תרעה

Etnický Žid

– definován až v nacistickém Německu prostřednictvím tzv. norimberských zákonů

לא תנאף

– každý, kdo má oba rodiče Židy

– jeden rodič je Žid - míšenec prvního stupně

– jeden prarodič je Žid - míšence druhého stupně

לא תגוב

– 1948 založení Izraele - Zákon o návratu -

každý, kdo má alespoň jednoho židovského prarodiče, považuje stát Izrael za Žida a je

לא תענה

možné mu udělit občanství

אנכי ה'

לא יהידה

לא תשא

זכור את

לא תרעה

Halachický žid

- má židovskou matku, která sama byla halachickou židovkou (židovství se dědí *matérlineárně*, nikoli *patérlineárně*, jako je tomu např. u islamu)

לא תנאף

- každý, kdo podstoupí předepsaným způsobem *nijut* a konvertoval k judaismu (konvertita je rovněž státem Izrael uznán za člověka, kterému náleží právo návratu)

לא תגב

לא תענה

אנכי ה'

לא יהיה

לא תשא

זכור את

žid na ulici

obr 5

Natalie Portman –
Israelsko-Americká
herečka

obr 6

לֹא תרצח

לֹא תנאף
připomínka zničen Chrámu - iedna stěna
(její část) zůstává neomítnutá - jakoby
nedokončenou

לֹא תגנב

לֹא תענה

אנכי ה'

לֹא יהיה

לֹא תשא

זכור את

לא תרצה

Tradice

אנכי ה'

לא תנאף

obřízka – koná se osmý den po narození na znamení smlouvy s Bohem (pouze u chlapců)

לא יהיה

לא תגנב

Bar micva – 13 letý chlapec je poprvé vyvolán k Tóře, dostává svůj talit a tfilin a stává se nábožensky způsobilým (musí vykonávat všechna přikázání Tóry a žít podle nich)

לא תשא

לא תענה

זכור את

לא תרצה

kuchyně

– košer – co je vhodné k jídlu - povolená a nepovolená jídla

לא תנאף

– přísný zákaz míšení masa a mléka (mají dvě až tři sady nádobí a příborů, dva oddělené dřezy...)

לא תגוב

– zvířata musí být poražena rituálně správným způsobem

– nesmí jíst krev

לא תענה

– nesmí jíst vepřové maso

אנכי ה'

לא יהיה

לא תשא

זכור את

לא תרצה

אנכי ה'

smí jíst:

לא תנאף

– savc – zvířata s rozpolednými kopyty a přežvykují (skot, skopové, jelenovití, antilopa apod.)

לא יהיה

לא תגוב

– ryby - mají ploutve a šupiny (koše nejsou paryby, chobotnice, mlž apod.)

לא תשא

– ptáci - povolen je kura drůbež, holubi a další (nejsou povoleni dravci a mrchožrouti)

לא תענה

זכור את

לֹא תרצח

Svátky

אנכי ה' ה' לא

לֹא תנאף

Šabat (sobota) - den odpočinku, svatý den (sedmý den týdne), nejdůležitější židovský svátek, daný Desaterem

לֹא יהיה

לֹא תגנב

Pesach - svátek nekvašených chlebů, Velikonoce (14. až 22. (21.))

לֹא תשא

לֹא תענה

Chanuka – svátek světel, svátek znovuzasvědčení Chrámu (Vánoce)

זכור את

לא תרצח

citace

אנכי ה'

br 1 - ZSCOUT370. *Wikimedia.org* [online]. [cit. 8.3.2013]. Dostupný na
WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AStar_of_David.svg

br 2 - MARCIN N. *Wikimedia.org* [online]. [cit. 8.3.2013]. Dostupný na
WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Menora.svg>

br 3 - YOAVLEMMER. *Wikimedia.org* [online]. [cit. 8.3.2013]. Dostupný na
WWW:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AIDF_soldier_put_on_tefillin.jpg

br 4 - JENIŠTA, Jan. *Wikimedia.org* [online]. [cit. 8.3.2013]. Dostupný na
WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ASynagogue_Louny_IPS

br 5 - DEZIDOR. *Wikimedia.org* [online]. [cit. 8.3.2013]. Dostupný na WWW:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AJew.jpg>

br 6 - MAKOTO2007. *Wikimedia.org* [online]. [cit. 8.3.2013]. Dostupný na
WWW:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3Aatalie_Portman_at TIFF_2009.jpg

br pozadí - ORE NEU D. G. *Wikimedia.org* [online]. [cit. 11.3.2013]. Dostupný
na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lurho_Habrit.svg

לא תענה

זכור את

לֹא תרַעַח
לֹא תִדְרֹג

אֲנֹכִי ה'

AUTOR NEUVEDEN. *Judaismus* [online]. [cit. 13.3.2013]. Dostupný na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Judaismus>

לֹא תִנְאַף

לֹא יִהְיֶה

לֹא תִגְנוֹב

לֹא תִשָּׂא

לֹא תִעֲנֶה

זְכוֹר אֶת